

بہرنامہ ی ژیان

احمد بلباس

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.afhamontada.com

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

به‌نامه‌ی ژیان

ناماده‌گردنی: احمد بلباس

۲۰۱۳

ناوی کتیب: بهرنامه‌ی ژیان
ناماده‌کردنردنی: احمد بلباس
دیزاین : مەریوان گریفیک (کارزان سمعدی)
تیراژ: ۵۰۰ دانه
چاپ: چاپخانه‌ی شه‌هاب – هه‌ولێر

له‌به‌رپێوه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان
ژماره سپاردنی (۷۲۱) ی سالی ۲۰۱۳ وه‌رگرتووه

به ناری خوی گمروه دلۆشان

پیشه کی

درودو سلاوی نه براوه بۆ گیانی پاک و بی گمردی پیشه‌وای مروّثایه‌تی،
(پیغه مبه‌ر ﷺ) ی نازدار محمد رسول الله ، هه‌روه‌ها بۆ گیانی یارو یاه‌وه‌ران و
شوین که‌وتوانی.

مه‌به‌ست له‌کۆکردنه‌وه‌و ئاماده‌کردنی ئهم نامیلکه‌یه ، ئاسانکاریه بۆ
مێردمناله چاو گه‌ش و روژه موسلمانه‌کانی ئهم جیهانه . هه‌روه‌ها له‌به‌ر نه‌وه‌ی
له‌پشووێ هه‌وینه‌ی خویند کاران مه‌ نه‌ه‌جیکه یان نامیلکه‌یه‌کی کۆکراوه له‌به‌ر
ده‌ست نه‌بوو به‌پێویستم زانی ئهم نامیلکه‌یه ئاماده بکهم . هیوادارم به‌بوونی
هه‌ر هه‌له‌یه‌ک لێم ببورن . له‌کۆتای دا ته‌نیا ، له‌دووعای خێری به‌شمان نه‌که‌ن و
هیوادارم بیه‌تته مایه‌پ خێر و به‌ره‌که‌ت بۆ خویننه‌ران.

پیغمبەر ۴۴ ت مَحَر (ﷺ) بناسه

۱- ناوی (عمد)ه (ﷺ) ناوی بـ کی (عبدالله) یه وه ناوی باپیری (عبدالمطلب)ه له نهتهوهی عمره به له هۆزی قوره یشییه، ناسراوه به (ابو القاسم).

۲- ناوی دایکی (نامینه)ی کچی (وهههه)ه که بهرێزترین ئافرهتی قوره یش بوو.

۳- له سکی دایکی دابوو که باوکی وهفاتی کرد.

۴- له رۆژی دووشه ممه له (۱۲)ی مانگی (رهییع الاول) له سالی (۵۷۱) ی زاینی دا له سالی فیل له شاری مه که که نه ماتی ابو طالب له دایک بووه.

۵- نهو ئافره تانه ی شیریان داوه ته پیغمبەر (ﷺ) چوارن:

أ- نامینه ی دایکی.

ب- (به ره که)ی حه به شی (نوم نه یه ن).

ت- (تو هیه).

ث- حه لیمه السعدیه.

۶- ته مهنی (۶) شش سال بوو دایکی وهفاتی کرد دواتر چوو له باپیری (عبدالمطلب).

۷- ته مهنی (۸) ههشت سال بوو باپیری وهفاتی کرد دواتر چوو له مامی (ابو طالب).

۸- له ته مهنی (۱۲) دواتره سالی له گهژ مامی (ابو طالب) چوو به شام به لام له ریگادا گه رایه وه، له بهر نه وهی (بوحه یرا)ی راهیب نامۆزگاری مامی

کرد که نه بیات بۆ ئەم سەفەرە، و ووتی ئەگەر جوله که کان ببینن دەیناسنەوه و دەیکوژن ووتی ئەم کۆرە پله و پایەیه کی بەرزى دەیت.

۹- له تەمەنى (۲۵) بیست و پینچ سالى ژنى هیئا، ناوی خیزانه کهى (خەدیجە) بوو (ﷺ).

۱۰- سى کورى هەبوو:

أ- قاسم.

ب- عبدالله نازناوى (طاهر طيب) بوو.

ت- ابراهيم.

هەر سى کيان به مندالى لەمەر دەمى پێغه مېهر (ﷺ) کۆچى دوايان کرد.

۱۱- چوار کچى هەبوو:

أ- زەينه ب.

ب- روقيه.

ت- ئوم کهلثوم.

ث- فاطيمه.

۱۲- دوانزه مامى هەبوو، تەنها (ئيمامى حەمزە و ئيمامى عەباس)

موسولمان بوون.

۱۳- شەش پلک (پور)ى هەبوو، تەنها (صفیه) موسولمان بوو.

۱۴- پێغه مېهر (ﷺ) به (صادق الامين) راستگۆى دەست پاك به

ناويانگ بوو.

۱۵- له ته ښي (۴۰) چل سالي، له شاري مه ككه له نه شكه وتي
(حيراء)، له (۱۷) ي رهمه زان له روزر - زوشه مه وه حي بؤ هات و بوو به
پټغه مېهر.

۱۶- پټغه مېهر (ﷺ) سي سال بانگه وازی ئيسلامي به نه ټيني کرد دواتر
بانگه وازه كمي به فخرماني خودا ناشكرا کرد.

۱۷- سالي ده يه مي پټغه مېه را يه تي ناوړا به سالي ماته مين، به هو ي
كوچي دوايي (ابو طالب و خديجه) هر له و ساله ش چوو بؤ (طائيف) بؤ بلاؤ
كر دنه وې ناييني ئيسلام.

۱۸- (۱) سال و (۳) مانگ پټش كوچكردني بؤ شاري مه دينه له (۲۷) ي
مانگي (رهجه ب) له به شيكي شه و له شاري مه ككه وه چووه مزگه وتي
(نه قصا) دواتر به رز بووه بؤ ناسمانه كان كه پټي ده ووتر ټي (نيسراو ميعراج)، هر
له و شه و ش له ناسمان نوټو فخرز كرا.

۱۹- (۱۳) سال له شاري مه ككه مايه وه دواتر كوچي کرد بؤ مه دينه.

۲۰- (۱) ي مانگي (موحه رهم) سه رده تاي سالي كوچييه.

۲۱- له سالي (۲) ي كوچي له (۱۷) ي مانگي رهمه زان له پوژي هيني
جهنگي (به در) پويدا، موسولمانه كان (۳۱۳) كهس بوون، وه
كافره كانيش (۱۰۰۰) كهس بوون.

۲۲- له سالي (۳) ي كوچي له (۱۵) ي مانگي (شه وال) له پوژي شه مه
غمزاي (نوحود) پويدا، موسولمانه كان (۷۰۰) كهس بوون وه كافره كانيش (۳۰۰۰)
هزار كهس بوون.

۲۳- له سالی (۵) ی کۆچی له مانگی (شهوال) جهنگی (نه حزاب) پویدا، کافره کان (۱۰,۰۰۰) ههزار کهس بوون که دواتر هیترشیان هیئا بسو سهر شاری (مه دینه).

۲۴- له سالی (۶) ی کۆچی ریککه و تننامه یان له گهڵ (قوره شیه کان) کرد، به ناوی ریککه و تننامه ی (خود دیبیه).

۲۵- له سالی (۸) ی کۆچی له (۲۰) ی مانگی ره مهزان له رۆژی ههینی فەتعی شاری (مه ککه) ی کرد.

۲۶- پیغه مبهەر (ﷺ) به خۆی له (۲۷) جهنگ به شداری کرد ووه.

۲۷- یه کێک له کاره گرینگه کانی پیغه مبهەر رزگار کردنی مرو قایسه تی بوو له بی پروایی و کۆیلا یه تی به رهو پروا هیتان به تاک و ته نیایی خودا.

۲۸- هه ندیک له ره وشته به رزه کانی پیغه مبهەر (ﷺ) راستگۆیی، ده ست پاک، پروو خوشی، نازایه تی، به وه فایی، دان به خۆدا گر، لیبروده، به به لێن.

۲۹- ماوه ی پیغه مبهرا یه تی (۲۳) سال بوو یه کجاریش فهریزه ی حه جی به جی هیئا.

۳۰- له سالی (۱۱) ی کۆچی له (۱۲) ی مانگی (ره بیعی یه کهم) له رۆژی (دووشه مه) له ته مه نی (۶۳) سالی دا له شاری مه دینه وه فاتی کرد و ههر له مه دینه نیژرا.

هه زاران سالا له سهر گیانی پاک ی پیغه مبهەر (ﷺ).

خەلیفە ئەبوبەکرى صديق

ئەبو بەكرى صديق: يەكەمىن كەس بوو لە پياوان كە موسولمان بوو، وە لە ھاوەلاىى دلسۆز و نزيكى پيغەمبەر (ﷺ) بوو. ھەموو سەرودەت و سامانى خۆى لە پيئاو سەرخستنى بانگەوازەكەى پيغەمبەر (ﷺ) خەرج كرد.

لە دواى پيغەمبەر (ﷺ) ئەبوبەكرى صديق (رضي الله عنه) بە يەكەم خەلىفەى موسولمانان دادەنريت. بەريزيان لە سالى (۱۳) ى كۆچى وەفاتى كرد. تەمەنى ھەروەك تەمەنى پيغەمبەر (ﷺ) (۶۳) سال بوو، گۆرەكەى لە تەنيشت گۆرى پيغەمبەرى نازدار (ﷺ) نيژرا.

خەلیفە عومەرى كورى خەطاب

عومەرى كورى خەطاب: لە سالى (۵يان ۶) ى پيغەمبەرايەتى دا لە مەككە موسولمان بوو. موسولمان بوونەكەى بۆ موسولمانان خيّر و بەرەكەت بوو. خەلىفە عومەر (رضي الله عنه) ھەموو كات ھۆگرى پيغەمبەر بوو و ھەموو كات لە خزمەتى دابوو، لە دواى كۆچى دوايى خەلىفە ئەبوبەكر بوو بە خەلىفەى موسولمانان بەريزيان لە ھەق و دادپەرەرى و يەكسانى بە تووندى بە يەكسانى پابەندبوو.

لە سالى (۲۳) ى كۆچى لە دواى (۱۰) سال خەلىفايەتى كردن لە كاتى نوويژى بەياني لە مزگەوت بە خەنجەريكى ژەھراوى شەھيدكرا. بەم جۆرە لە تەمەنى (۶۳) سالى دا كۆچى دواى كرد و لە تەنيشت گۆرى پيغەمبەر (ﷺ) نيژرا.

خەلیفە (عثمان) ی کۆری عەففان

عثمان کۆری عەففان: بە سییەم خەلیفە موسوڵمانان دادەنرێت لە دواى کۆچى دواى خەلیفە عومەرى کۆرى خەطاب، هەر لەسەرەتای بانگەوازی نیسلام بانگ کرا بۆ ناو بازنەى نیسلامەتى، لە دواى پەسەندکردنى، خزمەتى نیسلامى کرد و گشت سەرودەت و سامانى پیشکەش بە نیسلام کرد بە تاییبەتى لە جەنگى (تەبووک) کە کاتى قات و قری و گرانی بوو.

گەورەبى خەلیفە عثمان (رضی اللہ عنہ) بەسەر موسوڵمانانەودە نووسینەودى پەرتووکی قورئانى پیرۆز بوو وە ناردنى بۆ ولاخان و ناوچەکان.

لە دواى تەمەنیکی درێژ و پر خزمەت بۆ نیسلام شەهید کرا لەلایەن چەند کەسیکەودە.

بەم جۆرە لە سالى (۳۵) ی کۆچى لە تەمەنى (۸۰) هەشتا سالى دا کۆچى دواى کرد.

خەلیفە عەلى کۆرى ئەبوطالب:

خەلیفە عەلى کۆرى ئەبوطالب: نامۆزای پیغەمبەر (ﷺ) بوو هەر لە تەمەنى مندالى موسوڵمان بوو، بە نازیەتى و زانایى بە ناوبانگ بوو، دواتر پیغەمبەر (ﷺ) (فاطیمە) ی کچى خۆى پیشکەش بە ئەو کرد لە دواى شەهیدکردنى خەلیفە عوئمان ی کۆرى عەففان بوو بە خەلیفەى

نیمانداران، هر له تهمەنی (٦٣) سالی که دهکاته بهرامبەر سالی (٤٠) کۆچی له مزگەوت شههیدکرا و کۆچی دواى کرد.

سه لاهه دینی نه یوبی

سه لاهه دینی یوبی: له خیزانیکی کوردی خانه دان و پایه داره، نهم خیزانهش سر به هۆزیکی کورده، که یه کییکه له ناودارترین هۆزهکانی کورد له پوانگهی رهچه لک، نهم هۆزهش به (رهواد) ی ناسراون. صلاح الدین کوری نجم الدینی ایوبیه، که له سالی (٥٣٢) کۆچی، که دهکاته (١١٧٣) ی زاینی، له قه لای تکریت له دایک بووه، که شاریکی کۆنه له نزیک بهغدا.

رهوشتی سه لاهه دینی نه یوبی:

یه کهم: پارێزگاری و پهرستشی خوای گه وره.

دووهم: دادگهری.

سێ یهم: نازایه تی.

چواره م: به خشنده یی.

پینجهم: گرنگی دان به جیهاد.

شه شهم: لیبوورده یی.

حهوتم: نارام گرتن و دان به خۆدا گرتن.

ههشتهم: نه مه كدارى.

نۆيهم: خاكى بوون.

دهيهم: ههلس و كهوتى جواميرانه.

بهريزيان له سالى (٥٨٩)ى كۆچى به نهخۆشى ژانهسك كۆچى دواى

كرد.

- سه رچاوه: ژيانى گهوره پياوانى ئيسلام .

عه قهده (بلومر)

بنه ماكانی دینی پیروزی نیسلام:

جبرائیل (فریشتی وه جی) پرسیار له پیغه مبهیر محمد (ﷺ) ده کات

که نیسلام چی یه؟

پیغه مبهیریش له وه لām دا فهرمووی: نیسلام بریتیه له

۱- باوه دهینان بهودی که هیچ خواهه کی یه شایه نی پهرستن بیت

تهنها (الله) نه بیت، وه (محمد) یش پیغه مبهیری خودایه و ده بیت

فهرمانه کانی به جی بهینریت. نه مهش واته پروامان به ((لااله الا الله محمد

رسول الله)) هه بی.

۲- نویژ کردن:

واته به هه موو بنه ماو مهرجه کانی و پیوستیه کانی به دلتیایی و مل

که چی یه وه.

۳- زه کات دان:

زه کاتیش بنه مایه که له بنه ماکانی نیسلام.

۴- رۆژووی مانگی ره مهزان:

له سه ره موو مروقیکی موسولمان و نیماندار پیوسته به نیه تیکی

پاکه وه واز له هه موو شتیکی خراب بهینیت بۆ نهودی رۆژوه که ی قبول

بکریت وه واز له هه موو شتیکی بهینیت که رۆژوه که ی پی به تال ده بیت و

ده شکیت.

**نهو شتانهی که پیویسته مروقی موسولمان و نیماندار له کاتی
به روژوووون وازیان لی بهینیّت:**

- ۱- خواردن و خواردنهوه به گشتی.
- ۲- پاراستنی چاو و گوچچکه و زوبان و گشت نه ندامه کانی له
به کارهینانیان له شتی خراب.
- ۳- دوور کهوتنهوه له سه رجی ی کردن بو خیزانداران له گه
خیزانه کانیان.
- ۴- نه گمر بتوانیت پیویسته بجیت بو مالی خوا بو به جی هینانی
فهریزه ی حج.

بنه ماکانی نیمان (باوه):

پیغه مبهەر (ﷺ) دهفرموویت: بنه ماکانی باوه پریتیه له:

- ۱- باوه رهینان به خودا: واته بهوهی که خودا دروستکهری گشت
بوونهوه و ههر نهو شایهنی پرستنه و کۆمه لک ناو و سیفهتی جوانی
ههیه که ههر نهو به تنیا شایهنی نهو تایبه تمه نیانهیه.
- ۲- باوه رهینان به پهرتوکه ناسمانیه کانی (تهورات و ئینجیل و
زه بوور که قورنانی پروژ حوکی نهوانی سپیهوه)
- ۳- باوه رهینان به فریشته کان (ملائیکه) که پهروهردگار له رووناکی
(نور) دروستی کردوون و ئیمه نایان بینین.

۴- باوهرهینان به پیغمبرانی خودا که یه که میان (نوح) ه. وه
دواهمینیان (محمد) ﷺ.

۵- باوهرهینان به رۆژی دواپی که رۆژی پاداشت و سزایه لهسەر
کرده وه کان که له م دونیایه مڕۆژ کردیویه تی.
۶- باوهرهینان به قهدهری چاک و خراپ.

واتای نیسلام:

نیسلام بریتیه له وهی خۆت بدهیته دهست پهروهردگار به یه کتا
پهرستی و ملکه چی فرمانه کانیه وه دوور بکهویه وه له هاوێل دانان و
هاوبهش بۆ خودا دانان.

واتای نیمان (باوهر):

نیمان نهویه که دل باوهری پییه تی و نه دنامه کانی به کرده وه
دهیسه لمینن.

خودات کێ یه؟

خودام (الله) یه که درووستی کردووم و پهروهردهی کردووم و هه مو
بوونه وهری پهروهرده کردووه به به خشندهیی خۆی وه هه ئه مو ده په رستم.

دینت کامه یه؟

دینم نیسلامه، نهویش نهوویه کهله قورئان و سوننه تدا هیه له خودا پرستی و به جی هیئانی فرمانه کانی خودا و پیغه مبر (ﷺ).

پیغه مبره که ت کی یه؟

پیغه مبره که محمد (ﷺ) ه کوری عبدالله کوری عبدالمطلب کوری هاشم. له مه که که له دایک بزوه و دایکی ناوی نامینه کچی وه هب بووه.

باوه رهیئان به مردن و زیندوو بوونه وه:

له سهر هه موو که سیکی موسولمان و ئیماندار پیویسته باوه پر به مردن و زیندوو بوونه وهی خوی بهیئیت له بهر نه وهی به شیکه له باوه پر به خودا بوون.

نهو که سهی بوونه وهی له نه بوون دروست کرد بو بوون تواناشی هیه که بوون بو نه بوون بگه ریئیت وه.

نیشانه باشه کانی کۆتایی مردوو چی یه؟

۱- وتی لا اله الا الله محمد رسول الله.

۲- مردن له شهو یان له روژی ههینی.

۳- شهید بوون له گۆره پانی جهنگ.

۴- مردن له کاتی به جیهیئانی کاریکی چاکه وهک شایه تمان و

روژوو و گرتن، خیر کردن و سه ده قه کردن.

۵- مردن له کاتی پاسه وانی له پیناوی خودا.

۶- مردن به خنکان یان سوتان.

۷- تروش بوون به نه خوشی سیل و مردنی به هویه وه.

۸- مردن له پیناو ناین یان پاراستنی خوئی و مال و منالی و سامانی.

۹- مردنی ئافرهت له زه یستانی دا.

مافه کانی خودا به سهر به نده کانی:

- مافه کانی خودا به سهر به نده کانی بریتیه له جی به جی کردنی ههر

فهрман و قه دهغه کراویک که هاتووه له قورئان و فهرمووده دا.

فه رمانه کانی خودای گه و ره:

أ- باوهره یان به خودای تاک و ته نیاو شایه تی دان به نهو.

ب- به جی هیئانی نوژ.

ت- به جی هیئانی رۆژوو (رۆژووگرتن).

پ- زه کات دان.

وه.

قه دهغه کراوه کان:

أ- دزی کردن.

ب- کوشتنی مروژ و ئاژدن.

ت- بیریزی کردن بهرام بهر به دایک و باوک.

وه. ...

مافه کانی پیغه مبه‌ر محمد (ﷺ):

به جی هینانی سوننه ته کانی و ده‌کو:

أ- سیواک کردن.

ب- نویژی سوونه ت کردن.

ت- چاکه کردن له گهل خه‌لک.

پ- سه‌لام کردن.

وه... .

گه‌وره‌ترین ماف له دواى مافى خودا و پیغه مبه‌ر (ﷺ) چى یه؟

۱- له‌سه‌ر پیاوان:

مافى دایک و باوکه یه‌که‌م جار دایک پاشان باوک.

له‌سه‌ر تاف‌ده‌تان:

مافى پیاو ده‌که‌یه‌تى به‌سه‌ریه‌ود.

خودا له کوئ یه؟

خودا له‌سه‌ر عهرشه و له‌سه‌رووی تاسمانه‌کانیش، واته خودای گه‌وره

له‌هه‌موو شوینیکه و له‌گه‌ل‌ماندایه به‌زانست و زانیاری خوی ده‌مانبینی

و گوئی لی‌مانه و په‌ی به‌گشت نه‌ینی و ناشکراکامان ده‌بات و ده‌زانی‌ت.

سوودی یه کتاپه رستی چی یه؟

سوودی یه کتاپه رستی نه و دیه که مرؤفی موسولمان و نیماندار پاک و خاوین ده بیته و دلتیا ده بیته له وهی که دوور که وتوته وه له دوزخ و ده چیه ناو به هشتی کی جوان و پازاوه و پاک که هه تا هه تاییه.

مه رجه کانی موسولمان بوون:

مرؤف نابیت به موسولمانی راسته قینه تا و ده کو نه م مه رجه ی تیدا نه بیته.

۱- تا بروا به لا اله الا الله محمد رسول الله نه هیئیت و به پی ی فرموده کانی نه وانیش ژیان به ریوده نه بات.

۲- به راست دانان هرچی یه که پیغه ممبر (ﷺ) فرمویه تی و گویا به تی و به کار هیئهری بیته له ژیا نی هه ر و ده ها سووننه ته کانی پیغه ممبر (ﷺ) به جی به نیته به و په ری توانای.

۳- دژمنایه تی کردنی ها و ده لدانمران و بی پرواکان.

۴- ناموزگاری کردنی خه لک.

واتای نییه ت:

کاتیک که کرد و ده یه ک یان قسه یه ک ده کیت به دله وه نه نجامی بد دیت نه که ته نه ها به زمان.

مه رجه کانی و ده رگرتن (قبول بوون) ی کرده وهی چاک:

بۆ وەرگرتنى كردهوى چاك له مەرۆڤى موسولمان پيويسته نهم
مهرجانهى خوارهوى تيدا بييت:

۱- باوههينان به خدا، ههروهها كردهوهكانيشى هههلهبهر ويست و
رەزاهەندى خودا بييت.

۲- كردهوهكان به دلسۆزى بييت و له پيناوى خودا بييت و دووربييت له
ريابازى و خۆ به ده رختن.

۳- رازى بوون بهوى كه پيغه مېهر (ﷺ) فەرمانى پيكر دوون.

۴- به تال نه كردهوى كردهوى چاك به قسه و كردهوى وەك ()
پارانهوه له مردووان، يان هاوار بۆ بردنيان، يان بهو باوههري كه ئەوان له
خودات نزىك ده كه نهود و بهو هۆيه شهوه خيّر و سه ده قهيان بۆ بكهيت.

مهرجه كانى وەرگرتن (قبول كردن) ي تهويه له لايهن خودا:

۱- دلسۆزى: پيويست به دلسۆزى پاك و تعنيا له بهر خوداي گهوره
تهويه بكات ههه له داواى ليپووردن و لى خۆش بوون بكات نهك له بهر
كهسيكى ديكه و شتيك.

۲- پهشيمان بوونهوى تهواو و تهبه كردن له تهواوى نهو كردهوه
خراپه و نابهجى يانهى كه كردويهتى.

۳- وازهينان و دووركهوتنهوه له وشتهى كه تهويهى لى كردوه.

۴- له دواى تهويه كردن، نه گهر ماف يان نه مانەت يان شتيكى
كهسيكى ديكهى له لاماوه پيويسته بيداتهوه.

۵- داوای گهردهن نازادی لهو کهسانه بکات که نازار یان بی پړزی پیکردوون.

۶- پیویسته و واباتره تهوبه پییش سهردهمرگ و ههلاتنی خوړ بیټ.

نهرک و پیویستیهکانی سهرشانی مروقی موسولمان نیماندار بهرامبهر به خدا و پیغهمبهر (ﷺ).

۱- باوهپهینان به خدا واته (لااله الا الله محمد رسول الله) وه خوش ویستنیان و پارانهوه تهنیا له خودای گهوره.

۲- نیش پیکردن و خوش ویستنی قورنانی پیروژ واته: فهرموددهکانی خدا و نایهتهکانی، فهرمان به چاکهکردن و ریگرتن له خراپه و حهرام.

۳- نیش پیکردن و خوش ویستنی فهرموددهکانی پیغهمبهر (ﷺ).

۴- حوکم کردن به بهرنامهی خدا و سووننهتی پیغهمبهر (ﷺ) وه باوهپمان وایټ که هه موو یاسایهک جگه له یاسا و بهرنامهی خودای تاک و تهنیا به خیرتر و راستر نی یه.

۵- ههزمان له یه کتاپهرستی بیټ، نهو کهسانه شمان خوش بویت که له سهر نهو ریباره و ریگای نیسلام ده پوڼ وه رقمان له کافرو هاوهداندانهران (موشریکهکان) بیټ.

۶- فهرمانهکانی خدا و پیغهمبهر بکهینه بهرنامهی ژیان و خوشمان بویت و بهوپهپری توانا بلاویان بکهینهوه.

۷- خدا پاشان پیغهمبهرمان له هه مووکهس خوشتر بوویت، له خویمان و دایک و باوک و خوشک و برا و خیزان و مندالمان.

۸- باوڊرمان وايٽ كه پيغه مېهر محمد (ﷺ) نيږدراوى خودايه و
فهرموده كاني به راست بزاني و خوشان بوټ و پريزان لى بگريڼ.

۹- بهرگري بكهين له دين و نيسلام وسووننه تي پيغه مېهر (ﷺ) به
مال و گيان و منال و خيزانمان.

۱۰- پدهوشتان بريتي بټ له پدهوشتي پيغه مېهر (ﷺ) ههروه
جگه له خدا له كهسى ديكه نه پارپينهوه، نه گهر پياو چاك يان پيغه مېهر
يان هر كهسى ديكه چونكه به هاوبه شي دانان (شريك) داده نريټ وه
له نه غامدا كرده ودى چاك ده سريته وه.

بۇچى خودا قورئانى ناردۆته خواره وه؟

خوداي گه وړه قورئانى ناردۆته خواره وه بۇ مرؤف بۇ ئه ودى كارى پى
بكهڼ و له سهري پرؤن.

له سهر باوږدار پيوسته كه شوينى قورئان و بهرنامه ي خودا بكه وټ
بۇ ئه ودى به خوڅى و به خته ودى دنياو قياصت بگات.

بۇچى قورئان بخوينينه وه؟

بۇ تيگه يشتن و لى وردبوننه وه و كاري كردنى به واتايه كي ديكه بۇ
ئه ودى بين به مرؤفكي موسولمان و نيمانداريكي ته و او و دروست،
ههروه ها بۇ ئه ودى گومراو سهرگهردان نه بين و بهرده و ام وشيارو ناگادارو
زيرهك بين له ژيان.

ئايا قورئان بۇ مردوانه يان بۇ زيندوان؟

خوداي گه وره قورئاني بۇ زيندوان ناردووه بۇ ئه ودي بيگهن به به
به رنامه ي ژيانيان نهك بۇ مردوان كه كه سانيكي مردوون و له ژيان
دابړاون.

گه وره ترين و جوان ترين و بهرېز ترين خوښه ويستی چي يه؟

بيگومان گه وره ترين و جوان ترين و بهرېز ترين خوښه ويستی
خوښه ويستی خودا و پيغه مبه ره كه يه تي.

په رتووكي پيرؤزي قورئان:

قورئان په رتوكيكه بۇ پيغه مبه ري نيسلام محمد (ﷺ) دابه زيوده، بۇ
گه ياندينى به خه لك بۇ دوور كه وتنه وه له بت په رستى و بوون به خودا
په رستى تاقانه.

ئادابي خوښندنه وه ي په رتووكي پيرؤزي قورئان:

- ۱- بوونى ده ست نويژ.
- ۲- له ش خاوين بوون.
- ۳- گوتنى (أعوذ بالله من الشيطان الرجيم) له كاتى خوښندنه ودي.
- ۴- خوښندنه وه ي به شي وه ي ژمار ژمار و پله پله.
- ۵- بير كردنه وه و پامان له نايه ته كانى قورئان له كاتى خوښندنه وه و
گوځگرتن.
- ۶- بيده ننگ بوون و به هيمنى بوون له كاتى خوښندنه وه ي قورئان.

جبرائیل (فریشته ی وحی) کئی یہ؟

جبرائیل ناوی فریشتہ ی وحی یہ کہ واتا کہی بہ (پالہ وان یان پیای
خودا) دیت. قورثانی پیروژ لہ ریگای فریشتہ جبرائیل کہ لہ لایمن خودا وہ
بو سہر پیغہ مہر محمد (ﷺ) دابہ زیوہ.

مہ ککہ چیہ؟

مہ ککہ نہو شاردہ بوو کہ پیغہ مہر محمد (ﷺ) لہوئی دہ ژیاو بوو بہ
پیغہ مہر، کہ ماوہی (۱۳) سال لہو شاردہ سہر قالی بانگہ وازی و
بلا و کردنہ وہی ثانی پیروژی نیسلام بوو.

مہ دینہ چیہ؟

مہ دینہ نہو شاردیہ کہ پیغہ مہر محمد (ﷺ) لہ دوا ی نہوہی (۱۳)
سیژدہ سال لہ مہ ککہ بوو، بو نہو شاردہ کوچ (ہیجرہ ت) ی کرد. ماوہی
(۱۰) دہ سال لہ مہ دینہ مایہ وہ و سہر قلی بلا و کردنہ وہی ثانی پیروژی
نیسلام بوو.

حیرا چیہ؟

حیرا نہ شکہ و تی کہ لہ (۶) شہش کیلومہ تری باکوری شاری مہ ککہ،
کہ پیغہ مہر محمد (ﷺ) زور جار بو نہوئی دہ ریشت.

مه به ست چیه له سوره ته کانی مه ککی ؟

ئهو سوره تانهن که له شاری مه ککه به سهر پیغه مبههر (ﷺ) دابه زیوه، ژماره ی ئهو سوره تانهش (۶۸) سوره ته وه زیاتر نهم سوره تانهش باس له بیروباوه پو یه کتاپه رستی خودا ده کات.

مه به ست چیه له سوره ته کانی مه دهنی ؟

ئهو سوره تانهن که له شاری مه دینه به سهر پیغه مبههر محمد (ﷺ) دابه زیوه، ژماره ی ئهو سوره تانهش (۲۸) سوره ته وه زیاتر نهم سوره تانهش باس له حوکمه شهرعیه کان ده کات.

قورنانی پیروژ:

قورنان دابه شی (۳۰) جز کراوه که له (۱۱۴) سه دو چوارده سوره ت پیکهاتوه.

ناوی په رتووکه ناسمانیه کان:

- ۱- قورنان که دواهمین په رتووکی ناسمانیه و بۆ سهر پیغه مبههری نیسلام محمد (ﷺ) دابه زیوه.
- ۲- صف که یه که مین په رتووکی ناسمانیه بۆ سهر پیغه مبههر ابراهیم (علیه السلام) دابه زیوه.

۳- تہورات دووہمین پرتووکى ناسمانیہ بؤ سہر پیغہمبہر موسیٰ
(علیہ السلام) دابہ زیود.

۴- زہبور کہ سییہمین کتیبی ناسمانیہ بؤ سہر پیغہمبہر داود (علیہ
السلام) دابہ زیود.

۵- ئینجیل چواردمین پرتووکى ناسمانیہ بؤ سہر پیغہمبہر عیسیٰ
(علیہ السلام) دابہ زیود.

یہ کہہ مین و دواہ مین پیغہمبہر کى یہ؟

پیغہمبہر نادم (علیہ السلام) یہ کہہ مین پیغہمبہر و پیغہمبہر محمد
(ﷺ) دواہ مین پیغہمبہر خدای گہورہ یہ.

نیسراو میعراج چى یہ؟

نیسراو میعراج بہ گشت نہو سہفہرد دہئین کہ پیغہمبہر محمد (ﷺ)
لہ شاری مہککہ بہشہو بہ ہیژو ویستی خدای گہورہ چوو بؤ مزگہوتی (
نہقسا) لہ ناوچہی شام ولاتی (فہلہستین) و لہویوہہرز دہبیٹہود بؤ
ناسمانہکان.

سہرچاود:

پرتووکى (نیمان)، ماموستا حسین قادر پینجونی.

ئادابی ژیان

مزگەوت

مزگەوت مالى خوداي گەوردەيە، مزگەوت شوينى هيمنى و ئاسايشە
بۆ دلەكان، مزگەوت شوينى عىبادەت و خواپەرستىيە.
كەواتە مەرۆڧى موسولمان كە دەلىت خودام خوش دەويت، ئەوا
پيويستە لەسەرى كەمالى خوداشى خوش بويت. ئەو خوشويستەش بەم
شيويەي خوارەويە:

- ۱- پاك و خاوين پراگرتنى مالى خودا كە مزگەوتە.
- ۲- پاراستنى هيمنى و ئاسايشى ناو مزگەوت.
- ۳- گفتوگۆنە كردن لە بابەتى بازار و مامەلە و سەودا لەناو مزگەوت.
- ۴- خوشويستنى مزگەوت بە ناخ و بە رۆح و دل.
- ۵- دەنگ بەرزەنە كردنەو بەناوى عىبادەت و زيكر.
- ۶- ريگەنەدان بە شيت بۆ چوونە ناو مزگەوت.
- ۷- ريگەنەدان بۆ بانگەوازي دۆزينەو بەرزبوو.
- ۸- نەپشتنى ئاوى لووت و دەم لە ناو مزگەوت.
- ۹- لەكاتى چوونە ناو مزگەوت، پيويستە يەكەم جار قاچى راست
بەخەينە ناو مزگەوت و ئەم نزايەش بخوين: ((اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ
رَحْمَتِكَ)) واتە: خودايە گيان دەرگاي رەحمەتى خۆم لى بكەو.

۱۰- لەكاتى ھاتنە دەرەوہ لە مزگەوت، پێیوستە یەكەم جار قاچى
چەپ بۆھینە دەرەوہى مزگەوت و ئەم دوعاىەش بھوینن: ((اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ)) واتە: خودایە من بەراستی داواى خێرو چاکەت لى
دەكەم.

پێغەمبەر (ﷺ) فیرمان دەكات كە ھەركەسێك لە رۆژى پێنج شەممە
و شەوى ھەینی مزگەوت پاك و خاویڤن بكاتەوہ، ھەر چەند بستیك خۆل و
زبلیش بێت، ئەوا خودای گەورە لە گوناھەكانى دەبووریت و خوشى دەویت
ھەروەھا فیرمان دەكات كە ھەفتەى رۆژێك مزگەوت بۆن خوش بكەن و
بیرازیننەوہ، لە ھەمان كاتیش لە كاتى ھاتنە دەرەوہ لە مزگەوت پێیوستە
لەسەر مەروڤى موسولمان بە ھیمنى و ھیورى لە شوینی خۆى ھەلبستی و
قاچ و شان لە برا موسولمانەكانى ئەدات.

سیلەى رەحم (پەییوەندى سۆزدارانە)

- لە روانگەى ئاینى پیرۆزى ئیسلام بە ھاتوو چۆکردن و پەییوەندى
نیوان خزم و كەس و كار، وەسەردانى دۆستان و ھاوڕێیان دەلێن ((سیلەى
رەحم)).

- وە برین و پچراندنى پەییوەنى و ھاتوو چۆکردنى نیوان خزم و كەس
و كار، وە دۆستان و ھاوڕێیان دەلێن (قطع الرحم) واتە: برینی پەییوەندى
سۆزدارانە.

- له روانگه‌ی ناینی پرۆزی نیسلام به جی هینانی سیله‌ی رهم له واجبات و فهرزه گرنه‌کانه له‌به‌رنه‌وه‌ی به جی هینانی سیله‌ی رهم رق و خهم و دوژمنایه‌تی ناهیلّی و خاوینی ده‌کاته‌وه، هه‌روه‌ها به‌جی هینانی سیله‌ی رهم ته‌مه‌نی مروژ درێژ ده‌کات. به پیچه‌وانه‌وه پرینی سلیه‌ی رهم له لای خوا‌ی گه‌وره به گونا‌هیکی گه‌وره داده‌نریت، که ده‌بیته کورت بوونی ته‌مه‌ن و توش بوون به نه‌خۆشی و دل‌ره‌شی.

- پیغه‌مبه‌ری خودا محمد (ﷺ) فی‌رمان ده‌کات که هه‌ر که‌سیک ده‌یه‌ویت خودا مالی زۆر بکات و ته‌مه‌نی درێژ بکات، نه‌وا با‌سیله‌ی رهم به‌جی به‌ی‌نیت.

بۆ‌نونه: نه‌گه‌ر که‌سیک له خۆشی و ناخۆشی کۆمه‌له که‌سیک به‌شاری‌ت نه‌وا به‌هه‌مان شیوه نه‌وانیش له خۆشی و ناخۆشی نه‌وکه‌سه به‌شار ده‌بن، به پیچه‌وانه‌ش.

ریزگرتن

- ریزگرتن له که‌سیک یان شتی‌ک پێش نه‌وه‌ی گه‌وره‌یی و به‌ریزی که‌سه ریزلی‌گیراوه‌که یان شته ریزلی‌گیراوه‌که بگه‌یه‌نیت، نه‌وا گه‌وره‌یی و به‌ریزی نه‌و که‌سه ریزگه ده‌گه‌یه‌نیت که ریزی له‌وکه‌سه یان شته داناوه. نه‌و شتانه‌ی که‌پێ‌یسته له‌سه‌ر شانی مروّقی موسو‌لمان و نیماندار ریزیان لی‌ بگری‌ت:

۱- ریزگرتن له خودای گه‌وره و قورنان.

۲- ریزگرتن له پیغمبهر محمد (ﷺ).

۳- ریزگرتن له دایک و باوک.

۴- ریزگرتن له دراوسې و خهلك و ماموستا.

۵- ریزگرتن له مزگهوت.

۶- ریزگرتن له ناو بهرد و دار و شتومهك.

جگهره كيښان

- له روانگه‌ی ثانیې پیروزی نیسلاام جگهره كيښان کاريکی ناشرین و نارېك و حرامه.

- له روانگه‌ی زانست و زانیاری پزیشکیش جگهره كيښان ده‌بیته هوی تووشبوونی مروځ به نه‌خوښی میښک و پیست و ددان و هتد....

- له روانگه‌ی ماددی جگهره كيښان ده‌بیته هوی تووش بوون به زهره‌یکی گهوردی ماددی.

کهواته: بۆمان دهرده‌که‌ویت که جگهره كيښان جگه له زهره و نه‌هامه‌تی هیچ سودو قازاغی نیه.

به هیمنی قسه کردن

- مروځی موسولمان و نیماندار ده بیټ به‌بی هوکار قورگ و گوځی خوځی تووشی نه‌خوښی نه‌کات، هه‌روه‌ها پیویسته بزانیټ هات و هاوار و دهنگی به‌رزی گوځگر و قسه‌که‌ر له بیرکردنه‌وه‌ی راست و دروست دوور

دەخاتەوہ و نہ خوش نہ خوشتر دہکات و لہ ژمار کردن و ژمیریاریش ہلہ
دہکات.

- لہسەر ھەموو مەروۇفیکی موسوڵمانی ئیماندار پێویستە لہ کاتی
تێپەربوون لہ لیوار و تەنیشتی مزگەوت و نہخۆشخانە و خۆیندنگاو
کۆلانەکانی گەرەکەکان دہنگی رادیو یان سیدی ئۆتۆمبیل و
ماتۆرسکیلەکی کەم بکاتەوہ و تا بکریٹ ھۆرنەش بەکارنەھینیٹ. نزم
کردنەوہی دہنگ و چاو داپۆشین و بەرپگادا رۆیشتن بە شیوہی مام ناوہند
لہ نامازەکانی ئیمانە.

سەلام کردن

- لەروانگەیی ئاینی پیرۆزی ئیسلام لەسەر ھەر تاکیکی موسوڵمان و
ئیماندار واجبە کە سەلام لە دایک و باوکی و دۆستان و ھاوڕییان و خەڵک
بکات

- سەلام کردنی مەروۇفی موسوڵمان و ئیماندار بەم شیوہیە:

بسم اللہ و ھو ھەسەو کە سەلام دہکات پێویستە بلیٹ:

(سلام علیکم ورحمہ اللہ وبرکاتہ)

واتە: سەلام و میہربانی و بەردەکتی خوات لەسەر بیٹ.

نەوکەسەش کەوہلامی سەلام کردن دہداتەوہ پێویستە بلیٹ:

(وعلیک السلام ورحمہ اللہ وبرکاتہ)

واتە: سەلام و میہربانی و بەردەکتی خودا لەتۆش بیٹ.

- سه لام کردن سوننه ته و وه لام دانه وهشی واجبه . نهو که سهی که
سه لام دهکات (۹) خیږی له لایهن فریشته کان و خوداوه بۆ دهنووسری، نهو
کهس و مروڤهش که وه لامی سه لام ده داته وه (۱) خیږی بۆ دهنووسری
له لایهن فریشته کان و خوداوه .

پژمین

- پژمین به یه کیک له نیش و کاره سروشتیه کانی لهشی مروڤ
داده نریت که به هۆیه کی ویست یان نه ویست دروست ده بیټ . هه ندیک کات
که مروڤ له بهرام بهر خۆر دوه دستیت ده پژمیټ . هه ندیک جار به هۆی
نه خوشی مروڤ ده پژمیټ و هتد

- هه ندیک خه لک هه ن له کاتی پژمین شه قاو له دواى شه قاو
ناهاوین، نه گهر پژمین هۆکاریکی نادیارى هه بو بایه، نهوا ده مانووت:
له وانیه نیوه راست بکه ن . که واته مروڤی موسولمان و ناقل و ژیر له
روانگه ی ناینی پرۆزی نیسلام پیوسته له کاتی پژمین که تهوا بوو بلیټ (
الحمد لله) نه گهر که سیکیش پژمی با که سی ته نیشتی یا براده ره که ی پی ی
بلیټ (یرحمک الله) .

- هه رکه سیک له کاتی پژمین نیش و کارى رابگریټ و رابوهستیټ و
نه چیټه سه فەر یان هه ر شتیکی تر نهوا نهو که سه به نه زان و نه فام
داده نریت له بهر نه وه ی نه له ناینی پرۆزی نیسلام و نه له چوار چیه ی
زانست و زانیاری پژمین به شتیکی خراب دانانریت .

- نایینی پیروزی ئیسلام ده‌لێت پڙمین ئاماژەی ساغ و سه‌لامه‌تی له‌شی مرۆفه.

- زانست و زانیاری دنیاش ده‌لێت: پڙمین هه‌موو ماسولکه‌کانی لووت ده‌جولێن و خاوده‌بنه‌وه، نه‌وه‌ش وه‌کو وهرزش کردن (یاری کردن)ی ماسولکه‌کانی لووت وایه که زۆر به‌سووده بۆیان.

هه‌ئسووکه‌وت له‌گه‌ڵ خه‌لک

- له‌ روانگهی نایینی پیروزی ئیسلام هه‌ئسووکه‌وت له‌گه‌ڵ خه‌لک به‌م شیویه‌ی خواره‌ویه:

۱- سه‌لام کردن و تهن‌دروستی پرسی.

۲- ته‌وقه‌کردن و زهرده‌خه‌نه.

۳- له‌کاتی گۆی گران بوون یان نه‌خۆشی گۆی ی که‌سی به‌رامبه‌ر، پیوسته‌ هێمن و ئاسایشی خۆمان بپاریزین وه‌له‌ سه‌لامه‌تی و تهن‌دروستی به‌رامبه‌ره‌که‌مان بپرسین.

۴- دڵ خۆش کردن و قسه‌ی خۆش و باش کردن.

۵- به‌ نهرمی قسه‌ کردن و به‌ هێمنی وتووێژکردن.

۶- ئازار نه‌دان و گالته‌نه‌کردن به‌ خه‌لک.

۷- رق لی نه‌بوونه‌وه و بوغز و کینه‌ نه‌بوون له‌ به‌رامبه‌ر خه‌لک.

پاك و خاوينى

- پاك و خاوينى شتىك يان كردارىكه له گەل ژيانى رۆژانە پەيوەندى دارە، پاك و خاوينى له گەل خەو و خۆراك و جل و بەرگ و نۆستە و ھەناسە ھەلکەيشان پەيوەندى ھەبە. لە روانگەى كۆمەلایەتى ھەموو شوێنچى بچووك و گەورە لە خۆ دەگرى.

- لە بابەتى پاك و خاوينى، لەسەر مەزەنى موسولمان و ئيماندار پيوستە پاك و خاوينى بێت لە:

- ۱- غووسلى رۆژى ھەينى (جومعه).
- ۲- پاك و خاوينى راگرتنى دووكان.
- ۳- پاك و خاوينى راگرتنى مال.
- ۴- پاك و خاوينى راگرتنى قۆ.
- ۵- نينۆك كردنى دەست و پى (قاچ).
- ۶- پاك و خاوينى راگرتنى ددانەكان.
- ۷- پاك و خاوينى راگرتنى جل و بەرگ و پىلاؤ.

بە جى ھينانى غووسلى رۆژى ھەينى:

غووسلى رۆژى ھەينى برىتيە لەوەى پياو و ئافرەت دەبێت لە رۆژى ھەينى لەكاتى پيش نوێى بە كۆمەلى نيوەرۆ خويان بشۆن بە نيەتى غووسلى رۆژى ھەينى ئەو خۆشوشتنەش لەبەر ئەوەيە كە لەو رۆژە

موسولمانان و نیمانداران کۆدهبنهوه له مزگهوت که بۆنی ئارهقه و چلک
موسولمانان نهزیهت نه دات، ههروهها سوننه تیککی پیغه مبهه محمد (ﷺ)

• ۵

نه گهر له روژی ههینی زانیمان که ئاو دهست ناکهوێت نهوا پیوێست
له روژی پینج شه مه نهو غوسله جی به جی بکهین.

پاک و خاوین پاگرتنی دووکان.

له سه ره موو دوکانداریککی نیماندار و موسولمان پیوێسته که
دووکانه کهی خاوین پاگری و بیشوات و شته کان پاک بکاتهوه.

شتیککی گزنگی دیکهش نهوهیه که له سه ره موو خاوهن کاریک له
به ریوه بهری دووکان، یان کارگه. پیوێسته نهو که سه ی که دایده مه زینیت
نهوا تایبه تمندی پاک و خاوینی تیدا بی.

پاک و خاوین پاگرتنی مال:

شوشتن و گسک لیدان و پاک و کردنهوهی مال ده بیته هوی
دووکره وتنهوه و نه مانی نه خۆشی. هه ره خیرانیک مالکه یان خاوین پاگری
و پیش ده رگاکیان گسک بدهن و نهوا خوی گه وره نهو خیرانه ی خۆش
دهوێت.

پیغه مبهه ری خودا محمد (د.خ) فیрман ده کات که به هه شت ته نیا
شوینی خه لکی پاک و خاوینه، پاک و خاوینیش له هیما ی باوه ره وهیه.

پاك و خاوين راگرتنى قىز:

لەسەر مەزۇقى مۇسولمان و ئىماندار پىۋىستە قىزى كەم و مام ناۋەند
چاك بىكات و بەرپىكى بېشوات و شانەى بىكات.

ئەگەر كەسپىك لە تۈنەى دانەبۇو قىزى سەرى جوان و پاك رابگىرى ئەۋا
پىۋىستە بىتراشې بۇ ئەۋەى پاك و خاوين راگرتنى بۇ ناسان بىت.

ھەرۋەھا پاك كەرنەۋەى مۇۋى ژېر پىل (ھەنگل، بال) ۋە ژېر ناۋك
(شەرمگا) پىۋىستە لە (۴۰) رۇژ زىاتەر تىنەپەرېت.

نېنۇك كەرنى دەست و قاچ:

لە رۈانگەى ئاينى پەرزى نىسلام، پىغەمبەر محمد (ﷺ) فېرمان
دەكات كە ژېر نىكۆكەكان شۈننى شەيطانە، كەۋا پىۋىستە نېنۇكەكانمان
بەبەردەۋامى كورت بىكەينەۋە بۇ ئەۋەى شەيطان نەبىتە ھارپىمان.

پاك و خاوين راگرتنى ددانەكان:

ئەگەر كەسپىك ددانەكانى نەشوات ئەۋا ناتۈنرى ناۋى مەزۇقى لى
بىرى، لەبەر ئەۋەى پىغەمبەر محمد (ﷺ) فېرمان دەكات و پىمان دەلەت
لەسەر مەزۇقى مۇسولمان و ئىماندار ۋاجىب و پىۋىستە ددانەكانى بىشوات،
ۋاتە ئاۋ و سىۋاك بەكارھىنان.

لەسەردەمى ئەمەزۇش دەتۈنېن بە مەعجۈن و فلچە و سىۋاك ئەۋ نىش

و كارە بىكەين.

لهسر هممو كهسيك پيويسته له دواي نان خواردني بهياني وه دواي
نان خواردني نيواره (کاتي نووستن) به فلجه و ممعجون ددانه کاني
خاوين و پاك بشوات وه له کاتي بهجي هيناني همر (5) پينج فهرزي
نويژه کانيش سيواک به کار بهينيت.

پاک و خاوين راگرتني جل و بهرگ و پيلاو:

لهسر مرؤثي موسولمان و نيماندار واجبه و پيويسته كه جل و
بهرگي خاوين رابگري و پيلاوه کاني بزياغ يان به پهرؤ خاوين بکاته وه.
پيغه مبهري خودا فيرمان ده کات كه عهدي ناپاک و پيس و پوخه
به راستي عهديکي خراپه، خوداي گه وره پاک و جوانه كه سي پاک و
خاوينيشي خوش دهويت.

خهوتن و له خهوه لسان:

- خهوتن يه کيکه له نيشانه کان يان موعجيزه کاني خوداي گه وره كه
مرؤډ به خهوتن خانه کاني ميشکي دهه سينته وه و پشوي خزي و هرده گري.
- لهسر مرؤثي موسولمان و نيماندار پيويسته له پيش خهوتن
بچيته سهر ناو، دواتر پروات بز خهوتن.

- شيوازي نووستني مرؤثي موسولمان بهم شيويه:

۱- چوونه سهر ناو.

۲- شوشتنی ددان و دهست و چاو به فلجه و ممعجون و ناو و سابون.

۳- دەست نوڤۇ ھەلگرتن.

۴- خوتندنى سورەتى (الاخلاص، الفلق، الناس) ھەرىكە ۳ جار.

۵- زىكرى (سبحان، الحمد لله، الله اكبر) ھەرىكە ۳۳ جار، (۱) جار
(لااله الا الله).

۶- دواتر نووستن لەسەر لاتەنیشتى راست.

- ھەزۋەھا نابىت مەرۋۇ لەسەر بانىك بنوئىت كە ستارە يان
بەربەستىكى نەبىت لەبەر ئەۋەى مەترسى گەۋتەنە خوارەۋەى لىدە كرئىت كە
لەۋانەيە بېئىتە ھۆى مردن يان نەخۆش كەۋتن و ھتد....

- بە ھەمان شىۋە پىۋىستە مەرۋۇ لەكاتى ھەلسان لە خەۋ دەست و
دەم و چاۋى بە ئاۋ و سابوون بشوات. دواتر دەست بە نان خواردن يان يان
ھەر شتىكى دىكە بكات.

بە رىگەدا پۇيشتن:

- لە رۋانگەى ئاينى پىرۋزى ئىسلام مەرۋفى موسولمان و ئىماندار
نابىت بە شىۋەى خۆبەزل زانين و خۆ بەگەۋرە زانين بە رىگادا بىروات و لە
ھەمان كاتىش خەلك بە بچوك و نزم بزائىت، لەبەرئەۋەى ئەگەر وای كرد
ئەۋا ئەۋ كەسە توۋشى گوناھىكى زۆر گەۋرە دەبىت و خودا و پىغەمبەر
لىيى نارازى و توۋرە دەبن.

- ئەۋ كەسەى بە شىۋەى خۆ بەزل زانى و خۆبەگەۋرە زانى بەرپىگادا
دەروات ئەۋا دوو زەرەر دەكات:

یه کهم: خوشه‌ویستی خوی گه‌وره له ده‌ست ده‌دات.
 دوهم: خوشه‌ویستی خه‌لک له‌ده‌ست ده‌دات و پِژی لای خه‌لک
 نامینیت.

- به شیویه‌کی گشتی به ریگادا پِژیشتنی مرۆشی موسولمان و
 نیماندار له پِوانگهی تاینی پِروزی نیسلام بهم شیوه ده‌بیئت:
- ۱- به شلی و مه‌لۆلی و ناز و له‌نج به‌ریگادا نه‌پِژیشتن.
- ۲- به بی‌هیژی و مانوویه‌تی به‌ریگادا نه‌پِژیشتن.
- ۳- به خیرایی و به‌په‌له به‌ریگادا نه‌پِژیشتن.
- ۴- راسته‌خۆ به‌رامبه‌ر خۆر به‌ریگادا نه‌پِژیشتن.
- ۵- به‌سه‌ر نزمی و هه‌زاری به‌ریگادا نه‌پِژیشتن.
- ۶- له‌کاتی به‌ریگادا پِژیشتن نه‌گه‌ر به‌مرد یان پارچه‌داریک له‌سه‌ر
 ریگا بوو نه‌وا پِیویسته لای بده‌ین.

- به شیویه‌کی گشتی خودا و پیغه‌مبه‌ر محمد (ﷺ) فی‌رمان ده‌که‌ن
 که له‌کاتی پِژیشتن به‌ریگادا مامناوه‌ندی و نه‌رموونیانی به‌کاربه‌یین،
 له‌به‌ر نه‌وه‌ی خیرا به‌ریگادا ریشتن گه‌ره‌یی و پِژی موسولمان و رووناکی
 روخساری ده‌کوژینیت‌هوه.

هه‌روه‌کو له‌خالی (۴) چواره‌م باسمان کرد پیغه‌مبه‌ر محمد (ﷺ)
 فی‌رمان ده‌کات که به‌رامبه‌ر به‌خۆر به‌ریگادا نه‌پِژین، له‌به‌ر نه‌وه‌ی بۆنی
 ده‌مان ناخۆش و په‌نگی روخسار ناشرین و جل و به‌رگ کۆن و نه‌خۆشی
 نادیار بلاؤ ده‌کاته‌وه (ناشکرا ده‌کات)

ههروهها باش نى يه و ناييٓت ئافرهٓتان له نيوهٓندى شهقام و كۆلانەكان
به پيگادا پرۆن، به لكو پيويسته له ليواى (قهراغى) شهقام و كۆلانەكان
به پيگادا پرۆن.

قرب هيئانهوه

- قرب هيئانهوه به يه كيٓك له ئيش و كاره سروشتيه كانى لهشى
مرۆڤ داده نريٓت. قرب هيئانهوه هه نديك كات به هۆى زۆر خواردن ده بيٓت،
هه نديك جاريش به هۆى ديكه ده بيٓت.

- ههركه سيٓك قربي هيئاوه نهوا پيويسته دهنگى قرب هيئانهوهى
هيواش و نزم و كورت بكاتهوه و ده مى بۆ ئاسمان نه بات و راى نه گريٓ.

- قرب هيئانهوهى دواى نان خواردن ئاماژهى ئه وه يه كه نهو
خواردنهى كه خوراوه گه يشتۆته شويني خۆى بۆ سوود وه گرتن، كهوايه
پيويسته له دواى ههركه قرب هيئانهوه شوكر و سوياسى خوداى گهوره و
تاك و تهنيا بكهين به وتنى (الحمد لله).

جل و بهرگ پۆشین

- له پروانگهی ئاینی پیروزی ئیسلام خو پۆشته کردن و جل و بهرگ له بهر کردن واجب و پیویسته، له بهر نه وهی پیغه مبه ر محمد (ﷺ) فیрман ده کات که به پرووتی و بی جل و بهرگ ژیان به سهر نه بهین و نه هی له به پرووتی و بی جل و بهرگ به ریگادا پۆیشتن کردووه.

- به پلهی یه کهم جل و بهرگ پۆشین بو داپۆشینى نه دنامه کانی لهش به کار دیت.

- به پلهی دووه میس جل و بهرگ پۆشین بو بهرگری لهش له سه رما و گهرمای هه تاو و گیان له بهران به کار دیت.

کهواته فیرده بین که جل و بهرگ بو خۆده رخستن و خو به ناویانگ کردن به کار نایهت له راستیدا.

- پیاوی موسوتمان نابیت جل و بهرگی ناوریشم له بهر بکات ههروه ها ملوانکهی زیر و نهنگوستیلهی زیر و هه رشتیکی دیکه ی زیر، بو پیاوان هه رامه، به پیچه وانه وه جل و بهرگی ناوریشم و زیر بو ژنان دروسته (هه لاله).

- ههروه ها نابیت پیاوان جل و بهرگی ژنان بپۆشن، ژنانیش نابیت جل و بهرگی پیاوان بپۆشن.

- ئیسلام فیрман ده کات که جل و بهرگی سپی زۆر باشه و رهنگیکی جوانه.

خواردن

- له سمر هر مرؤفیک پیوسته که خواردن بخوات بۆ نهوهی بژیت، نهوهک بژیت بۆ نهوهی خواردن بخوات.

- ههر که سیك له خواردن مام ناوهند بیټ و زۆر نه خوات نهوا له شیکى تهنروسنڅ و نساغى ده بیټ. خواردنى زیاد له پیوست تهنروستى مرؤفیک ده دات جوانى و شیوهى دهم و چاو (روخسار) تیک ده دات.

شیوازی نان خواردن و ناداب و یاساکانى بهم جوړهیه:

۱- دهست و رووخسار شوشتن.

۲- وتنى ((بسم الله الرحمن الرحيم)) واته: به ناوى خودای به خشنده و میهره بان، له پیش نان خواردن.

۳- گمر دووگهس بوون و لهیهک قاپ نانتان ده خوارد نهوا پیوسته له بهشى پیښه وهى خۆت خواردن بخۆیت.

۴- به هیمنى و ناسایى نان خواردن بخۆین.

۵- له کاتى نان خواردن سهیرى کهسانى دیکه نه کهین که له چوار دورمانن.

۶- له کاتى نان خواردن زۆر قسه نه کهین.

۷- له دواى نان خواردن شوکر و سوپاسى خودای گه وړه بکهین به وثنى (الحمد لله رب العالمين) واته: سوپاس بۆ خودای جیهانیان.

شتیکى گرنگ هیه که پیوسته گوپرایم بڼ نهویش نهوهیه له کاتى خواردن بهرینگادا نهوین، جگه له کاتى زۆر پیوست.

چەند شتیکی زۆر بە سوود لە روانگەى ئاینى پیرۆزى ئىسلام:

- ۱- خواردنى نانى جو، که نان و خواردنى پیغه مبه‌ران بووه.
- ۲- برنجى شل (برنج به شیر).
- ۳- برنج.
- ۴- شیرى مانگا، که دەرمانه و چه‌وریه که‌شى زۆر به سووده.
- ۵- زه‌یتوون و سرکه و کدوو (کوله که) و په‌شکه و خورماو هه‌نگوین.
- ۶- خواردنى زه‌یتوون خلتەى قورگ ناهیلّیت و میّشک به‌هیز ده‌کات.
- ۷- خواردنى کدو (کوله که) ده‌بیته هۆى به‌هیز بوونى دل.
- ۸- خواردنى فاسۆلیاو خورما ده‌بیّت هۆى به‌هیزبوون و چالاک بوونى دل و ماسولکه‌کانى له‌ش.

زیاده‌بۆى کردن (ئیسراف کردن)

- به‌ به‌کاره‌ینانى شتیك زیاتر و گه‌وره‌تر له‌ قه‌باره‌و ریژه‌که‌ى ده‌لّین ئیسراف کردن.
- خودای گه‌وره که‌سانى ئیسراف که‌رى خوش ناوێت، هه‌روه‌ها فیّرمان ده‌کات که نه‌وکه‌سه‌ى ئیسراف ده‌کات نه‌وا نه‌وانه‌ برائى شه‌یطان و خراپه‌کاران.
- له‌سه‌ر مروّفى موسوّلمان پیوێسته له‌و شتانه‌ ئیسراف نه‌کات:
- ۱- خواردن (نان، میوه، سه‌وزه و ..)

۲- خواردنمونه (ناو، شهرهت و. .)

۳- جل و بهرگ کرین.

۴- شتومه کی ناو مال کرین.

۵- پاره خهرج کردن.

۶- ئۆتۆمبیل و خانووی زۆر گهوره کرین...هتد.

سهیرکردن

- سهیرکرن به روانهت کرداریک و شتیکی ساده و ناساییه، بهلام له روانگهی ناوهرۆک و بابهتیکی گرنگ و پپراتایه.

- له ئیسلام دا دهبیئت ههر سهیرکردنیک له ژیان له بهر ویست و پهزامهندی خودای گهوره بیئت و چاومان بپاریژین له خراپه و ههپام.

- مرۆفی موسولمان و ئیماندار نابییت سهیری ئافرهتی بیگانه بکات.

- مرۆفی موسولمان و ئیماندار نابییت سهیری دهراگو مالی خهلك بکات.

- مرۆفی موسولمان و ئیماندار نابییت سهیری خیزانی خهلك و

بیگانه بکات له ناو ئۆتۆمبیل یان گهشت کردن

- سهیرکردنی دایک و باوک له پرووی چاکه و خوشه ویستی عیبادهته.

- سهیرکردن و خوش ویستنی قورئان عیبادهته.

ئاۋى دەم رۆكردن و ئاۋى لووت رۆكردن

- ھەر شتېك لە ژيانى مرۆڧ گرنىگى ھەبىت، لە دىيائى ئىسلامىش گرنىگە و بەرنامەى بۆ دارپژراۋە.
- لە بابەتى ئاۋى دەم رۆكردن، ئەگەر لە گەل خلتەى سىنگ بوو يان بە تەنيا (تف) بوو ئەوا لەسەر مرۆڧى موسولمان و ئىماندارە كە دوور لە چاۋى خەلك و لە بن دارو پووبار و چوار دەورى مزگەوت ئەو خلتەى سىنگ و تفە (ناودەم) رۆبكەت و فرى ي بدات.
- لە بابەتى ئەو شت و ئاۋەى كە لە لووتى مرۆڧ دايە، ئەوا پىۋىستە ئەو كەسە شوئىنىكى چۆل بدۆزىتەۋە نىنجا ئاۋى لووتى بە پارچە پەرۆى تايبەت يان كلىنكس پاك بكاتەۋە.

چوونە سەر ئاۋ

- لە ئاينى پىرۆزى ئىسلام لە بەشى نادابى ژيان فېرمان دەكەت كە لەسەر مرۆڧى موسولمان و ئىماندار پىۋىستە ئەگەر كارى سەر ئاۋى ھەبوو ئەوا دەبىت بېچىتە شوئىنىك كە دوور بىت لەبەر چاۋى خەلك و ناديار بىت، ھەرۋەھا پىۋىستە دواتر دەستى بە صابوون و ئاۋ بشوات.
- لەكاتى چوونە سەر ئاۋ لە پىشدا پىۋىستە بلىن (بسم الله، اللهم اني أعوذ بك من الخبث و الخبائث)
- واتە: بەئاۋى تۆ خودايە پەنادەگرم بە تۆ لە شەرى خراپە و شەيطان.

دواتر بۆ چونه ناو ئاودهست دهبيت به قاچى چهپ بچين و به قاچى
 راست بيينه دهر و له كاتى هاتنه دهره وهش بليين و نهم دوعايه خوئين (
 الحمد لله الذي اذهب عني الازى و عافاني).
 واته: خوايه گيان سوپاس بۆ تۆ كه نهزيهت و نازارت لى دور
 خسته مه وه.

سه رچاوه: په رتووكى (به ههشتى ژيان)، د. جواد مصطفىوى.

فهرمووده پيرۆزهكانى پينغه مبهه ر

۱- سَأَلَ رَجُلٌ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ؟ قَالَ: تَطْعِمُ الطَّعَامَ وَ تَشْرَى
 السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَزَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ. (متفق عليه) واته : بياويك له پينغه مبهه رى خوداى
 (دروودى خواى له سه ر بيت) پرسى: چ جوړه موسولمانيك چا كره؟
 فهرمووى: خوراك به خشيت و سلاؤ بكهيت له وهى نه يناسيت و له وهش
 نه نايناسيت.

۲- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): أَرْبَعٌ إِذَا كُنَّ فِيكَ فَلَا عَلَيْكَ مَا فَاتَكَ مِنَ الدُّنْيَا صِدْقُ
 خَدِيبٍ وَ حِفْظُ أَمَانَةٍ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَ عِفَّةٌ مَطْعَمٌ. صحيح رواه البخاري.
 واته: نه گه ر چوار سيفه ت تيدا هه بوو، نه وا گوئى مه ده به وهى له
 ده ست جووه له دنيا دا، راست گوى، پاراستنى سپارده (أمانه)، ره ووشتى
 جوان، پاكي و حلالى خوراك.

۳- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): إِذَا أَخْبَيْتُمْ أَنْ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ تَعَالَى وَرَسُولُهُ فَأَنَا إِذَا أَنْتُمْ وَصَدِيقُوا إِذَا خَدَّيْكُمْ، وَأَحْسِنُوا جَوَارَ مَنْ جَاوَزَكُمْ. (متفق عليه)

واته / نه گهر ده مانه ویت خوا و پیغمبر شیوهی خوش بویت ته و
راسپارده کان بدنه وه خاوه نه کانیان، راستگوین که قسه ده کن چاکش بن
له گال نهو که سدی ده یته دراوسیتان.

۴- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): إِخْتَبِرُوا الْخُمْرَ فَإِنَّهَا مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ. رواه أحمد و الترمذي بسند صحيح.
واته : دوور که ونه وه له مدی خواردنه وه چونکه کللی هه موو
نازاوه به که .

۵- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَشْفَعُ عَلَى مَائِدَةِ يُشْرَبُ عَلَيْهَا الْخَمْرُ. خَبَرَتْ صَبِيحُ رِوَاةِ الطَّبْرَانِ.
واته : هه ر که سیک باوه ری به خودا و روژی دوا می هه به با له سه ر
میژی مدی خواردنه وه دانه نیشی.

۶- عن ابي ذر الغفاري (رضي الله عنه) قَالَ: أَوْصَانِي خَلِيلِي رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ) بِخِصَالٍ مِنَ الْخَيْرِ وَأَوْصَانِي أَنْ لَا أَنْظُرَ مَنْ هُوَ فَوْقِي، وَأَنْ لَا أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ دُونِي، وَأَوْصَانِي بِحُبِّ الْمَسَاكِينِ وَالنُّعُو مِنْهُمْ وَأَوْصَانِي أَنْ أَصِلَ رَحِمِي وَأَنْ أَدْبِرْتُ وَأَوْصَانِي أَنْ أَخَافَ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَا يَمُوتُ وَأَوْصَانِي أَنْ أَكْثِرَ مِنَ الْقَوْلِ (لَا خَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) فَإِنَّهَا كَثْرٌ مِنْ كُوزٍ - الْجَنَّةِ. حَدِيثٌ صَحِيحٌ رَوَاهُ الطَّبْرَانِيُّ وَابْنُ الْحَبَابِ.

واته : نه بو زه ری غه فاری (رهزا و ره جبه تی خودای له سه ر
بیت) ده فهرمونت خوشه و یستم حه زه رته پیغه مبه ر (ﷺ) موزگاری کردوم به
شه شت که چاک :
ناموزگاری کردوم که ته ماشای له خوم ده وله مه ندر نه که م، هه ر
ته مه شای له خوم نرم تر بکم.

ناموژگاری کردووم که هه ژارانم خوش بویت.
 ناموژگاری کردووم که سیله ی رحم (واته: سەردانی خزان و دۆستان)
 به جی بهیتم.

ناموژگاری کردووم له پیناو خوادا له کەس نه ترسم.
 ناموژگاری کردووم که هەر قسه ی حەق بێم با تالیش بێ و زه ره ری
 منیشی هه بێ.

ناموژگاری کردووم که زۆر زیکری (لاحول ولا قوت الا بالله)
 بکەم چونکه گه نجینه یه که له گه نجینه کانی به هه شت.

۷- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): نَهَيْتُ أَنْ أَفْشِيَ غُرِيَانَا. حَدِيثُ خُشْنِ رِوَاةِ الطَّبْرَانِيِّ.

واته: لێم قه ده غه کراوه به رووتی به رێگادا بروم.

۸- عَنْ أَبِي السَّعِيدِ الْخَدْرِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) نَهَى عَنْ الشَّرْبِ قَابَانًا. رِوَاةِ الطَّبْرَانِيِّ.

بەسەد حەسەن.

واته: پیغمه بهر (ﷺ) قه ده غه ی کردووه له خواردنه وه ی ئاو به پیوه.

۹- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَلَعْنٌ مَنْ ضَارَّ مُسْلِمًا أَوْ مَكَرَ بِهِ. رِوَاةُ التِّرْمِذِيِّ.

واته: هه ره که سنی زیان به موسولمانیک بکە یه نیت یان فیلێ لێ
 بکات، ته وه نه فریبی لێ کراوه.

۱۰- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): ثَلَاثٌ حَقٌّ عَلَى الْمُسْلِمِ، الْفُضْلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَالسَّوَاكُ

وَالطَّلْبُ. ضَعِيفُ الْجَامِعِ الصَّغِيرِ.

واته: سنی شت پیوسته له سه ره هه موو موسولمانیک خوشوشتن له روژی
 هه بێ، سیواک کردن، خوونوخوش کردن.

۱۱- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ (ﷺ) وَاجِدَةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهَا

وَمَلَائِكَتُهُ سَبْعِينَ مَرَّةً. رِوَاةُ أَحْمَدَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَعْمَانَ قَيْسٍ.

واته : هدر کەسیک ێهە سەلاوات لەسەر پێغەمبەر (ﷺ) بدات خوای گەورە و فریشتەکان حەفتا سەلاواتی لەسەر ئی دەدەن.

۱۲- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ صَلَّى عَلَيَّ مِنْ أُمَّتِي عَلَيَّ مُخْلِصاً مِنْ قَلْبِهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرَ صَلَوَاتٍ، وَزَفَعَهُ بِهَا عَشْرَ ذُرَجَاتٍ، وَكُتِبَ لَهُ بِهَا عَشْرُ خَسَنَاتٍ، وَعُفِيَ عَنْهُ عَشْرُ سَيِّئَاتٍ.

واته : هەر کەسیک لە دڵۆه بە دڵسۆزی سەلاوات لەسەر من لێدات، خوای گەورە (دە) سەلاواتی لەسەر لێدەدات، (دە) پلە بەرزێ دەکاتەو و (دە) چاکەێ بۆ دەنوسێ وە لە (دە) گوناھیشی خوش دەبێ (رەش دەکاتەو) . (متفق عليه)

۱۳- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ صَلَّى حِينَ يُضْبِحُ عَشْرًا وَحِينَ يُعْشِي عَشْرًا، أَذْرَكَهُ شَقَاقَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ. رَوَاهُ الطَّبْرَانِيُّ عَنْ أَبِي ذَرْدَاءٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ.

واته : هەر ێهە کێک بە یانیان و نیوانان (دە) سەلاوات لەسەر من ئی بدات، لەروژی دوایدا بەر شەفاعەتم دەکەوێ.

۱۴- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ سَبَّ وَالَّذِي رَوَاهُ أَحْمَدُ، وَأَبُو يَعْلَى، وَالتَّبْرَانِيُّ عَنْ أَبِي عُبَيْدٍ بَسَنَدٍ خَيْرَ قَالِهِ الْخَفِظُ الْعِرَاقِي.

واته : دوورە لە رەحمەتی خودا ئەو کەسەێ جێبو بە دایک و باوکی بدات.

۱۵- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ إِصْلَاحُ ذَاتِ بَيْنٍ. رَوَاهُ الطَّبْرَانِيُّ وَابْنُ أَبِي عَرَبٍ.

واته : گەورەترین خێر و چاکە بریتە لە چاک کردنی نیوان خەلک.

۱۶- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ نَقَامٌ. (متفق عليه)

واته : ئەو کەسەێ دووزمانی بکات و نیوانی خەلکی تێکبدات ناچێتە بەهەشتەو .

۱۷- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): أَسْلَامٌ قَبْلَ الْكَلَامِ. رواه الترمذي.

واته: سه‌لام کردن پیش قسه‌کردنه، کاتبی ده‌گن به‌یه‌کزی نابین قسه
بکری پیش سه‌لام کردن، چونکه پیغمبر (ﷺ) ده‌فهرمووی (مَنْ بَدَأَ الْكَلَامِ
قَبْلَ السَّلَامِ، فَلَا تُجِيبُوهُ) . هه‌رکه‌سیک پیش سه‌لام کردن قسه‌ی له‌گهل کردن
وه‌لامی مه‌ده‌نه‌وه .

۱۸- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ قَرَأَ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ عَشْرَ مَرَّاتٍ بَنَى اللَّهُ لَهُ قَصْرًا فِي
الْجَنَّةِ. رواه أحمد بن حنبل.

واته: هه‌رکه‌سیک (ده) جار (قل هو الله أحد) بخوینن خودا له
به‌هه‌شتا مالیک (کوشک) یکی بو دروست ده‌کات .

۱۹- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَنْ قَرَأَ مِنْ ضَارٍ مُسْلِمًا أَوْ مُكْرِمًا. رواه الترمذي بنحو حسن.

واته: هه‌رکه‌س زبان به موسولمانیک بکه‌یه‌نیت یان قیلی لن بکات،
نه‌وه نه‌فینن لن کراوه .

۲۰- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): مَا يُصِيبُ مِنْ نَضْبٍ وَلَا وَضْبٍ وَلَا هَمٍّ وَلَا حَزَنٍ وَلَا آدْنٍ
وَلَا غَمٍّ حَتَّى الشُّوْكَهُ يُشَاكَهَا إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ. رواه البخاري.

واته: هه‌ر موسولمانیک تووشی هیلاکی و نه‌خوشی و دل ته‌نگی و
غم و په‌ژاره بیت، وه درکیکی له پیدا رابچیت خوی په‌روه‌ردگار
ده‌یکاته سرینه‌وه‌ی تاوان و گونا‌ه‌کانی به‌مه‌رجیک نارام گرین ناشکور
نه‌بیت .

۲۱- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَاطِعٌ. رواه مسلم.

واته: نه‌وه‌ی سه‌ر له خزم و که‌سی نادات ناچیت به‌هه‌شت .

۲۲- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): لَسَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ (رضي الله عنه) يَأْسَعِدُ أَطْبَاطَ مَطْعَمِكَ تَكُنْ
مُسْتَجَابَ الدَّعْوَةِ. رواه الطبراني.

واته: نهی سهد با خواردن و خواردنه و كهت حلال و پاك بـيـت
دوعات و ورده گيريت،

۲۳- قال رسول الله (ﷺ): وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَيَقْذِفَ اللِّقْمَةَ الْحَرَامَ فِي
خَوْفِهِ لَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنْهُ عَمَلًا أَزْنَعِينَ يَوْمًا. رَوَاهُ الطَّبْرَانِي.

واته: سويند به وهی كه نه فسی موحه مه دی به ده سته، هه كه سيك
پاروويه كي حهرامی بهیته ناو ده می، نهوا هه تا (۴۰) رۆژ خودای گه و ره
كرده وهی لی وهر ناگری.

۲۴- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): الْجَنَاءُ وَالْعَنِي شُعْبَتَانِ مِنَ الْإِيمَانِ، وَالْبَذَاءُ وَاللِّبَاسُ شُعْبَتَانِ
مِنَ التَّقَاتِي. رَوَاهُ أَحْمَدُ.

واته: شهرم و زمان پاکی دوو لقن له با وهر، سوکی و قسه زلیش دوو
لقن له دوو رووی.

۲۵- قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): إِنِّي لَا أَصَافِحُ النِّسَاءَ. ... رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ بِسَنَدٍ صَحِيحٍ.

واته: من نه وقه له گهل نافره تان ناگم.

۲۶- عَابَتْنِي كُورِي ضَحَّاكٌ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَيْزَاوِيهِ تَبَاهُوهُ كَيْزَاوِيهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ دَهْفَرْمُوَيْتُ (من
قتل نفسه بشئ عذبه الله بما قتل به نفسه يوم القيامة) (متفق عليه)

واته: هه ره كيك خوی به شتيك بكوريت خوی گه و ره له رۆژی
قيامة تدا سزای ده دات بهو شتهی كه خوی پيكوشتوه. له ريوایه تيكي
تردا ده فهرموويت (من قتل نفسه بجدیدة فحیدته في يده يَجَا بها في بطنه في نار جهنم
خالداً مخلداً فيها أبداً ومن تردى من جبل فقتل نفسه فهو يتردى في نار جهنم خالداً مخلداً فيها
أبداً). (متفق عليه)

واته: هه كه سيك خوی بكوريت به ناسنيك هه مان ناسنی له ده ست دا
ده بيت له ده ستدا ده بيت له ناگری دۆزه خ دا و سکی خوی پينه دريت

به رده وام. وه هدر كه سيك خوى له چايه كه وه به ريداته و
 له ناگرى دوزخ دا له چايه كه وه به رده دريتمه وه خواره وه
 ۲۷- نه بو دهردا ﷺ ده فرمويټ كه پيغه مبهري خودا ده فرمويټ ﷺ
 (لا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَاقٌ وَلَا مَكْذُوبٌ بِقَدَرٍ وَلَا مَدْمَنٌ خَمْرًا) استغنى عنه
 واته : ناچيتمه به هه شت نه و كه سهى كه نازارى دايك و باوك ده دات وه
 هه روه ها نه و كه سهى قه دهر به درو ده كاته وه وه كه سيكيش نارهن
 خورنكي به رده وام يټ.

۱- قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم) : (صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ
 مِنْ صَلَاةِ الْفَذِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً) رواه المسلم والبخاري

واته : پيغه مبهري محمهد درود و سه لامى خواى له سه ر بيټ
 ده فرمويټ : نوټرټيك به كرمه ل بكريټ باشتره و خيرى زياتره
 له نوټرټيك كه به ته نها بكريټ به بيست و هه وت پله .

۲- قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم) : (أَنْ يَسْتَأْجِرَ أَجِيرًا
 قَبْلَ أَنْ يَعْلَمَهُ أَجْرُهُ)

رواه احمد

واته : پيغه مبهري محمهد درود و سه لامى خواى له سه ر بيټ
 ده فرمويټ : پيغه مبهري خوا (قه ده غه ي كردووه به كيټك به كريټ بگريټ
 و نه زانيت كريټه كه ي چه نده)

۳- قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم) (أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ إِصْلَاحُ
 زَاتِ بَيْنِ)

رواه الد.

واته: پیغه هر محمه د و سه لامي خواي له سه ر بيټ
دهفه رمويټ: گوره ترين خير و چا که بریتیه له ناشت کړدنه وه و چاک
کړدنی نيوان خه لک.

۴- قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم) (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى عَفْوٌ يُجِبُّ
الْعَفْوُ) رواه الحاكم

واته: پیغه مبه ر محمه د درود و سه لامي خواي له سه ر بيټ
دهفه رمويټ: به پاستی خودای گوره و په روه ر دگار لی بورده یه وه لی
بوورده شی خوش دهوی.

۵- قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم) (قَالَ رَبَّنَا عَزَّوَجَلَّ:
الصَّيَّامُ جُنَّةٌ يَسْتَجِيرُ بِهَا الْعَبْدُ مِنَ النَّارِ وَهُوَ لِي وَأَنَا أَجْرِي بِهِ)
رواه احمد البيهقي

واته: پیغه مبه ر محمه د درود و سه لامي خواي له سه ر بيټ
دهفه رمويټ: روژوو قه لغانيکه به نده له ناگر ده پاريزی، روژوو بو منه،
هر خوشم پاداشتی ده ده مه وه.

سهرچاوه:

۱- په رتووکي هزار گول له باخچه ی فهرمووده دا، حه ویز حاجی
عه لی.

۲- په رتووکي چل گول.

۳- په رتووکي دوزخ، محمد ملا فاتق شاره زووری.

نویژ فیربوون

دهست نویژ شوشتن

سهرتا به دل نیهت بیته و بلی:

((نیازمه بی دهست نویژی لهسهر خۆم لادهبم))

نینجا به زمان (بسم الله) بکه

ههردوو دهسته کانت به جوانی بشو

دهمت پاڪڙ بڪهوه، سڻ جار ناوى تي ومرده.

لوتت پاڪڙ بڪهوه، سڻ جار ناوى تي ومرده.

رووخسارت جوان بشو

له سه ره تاي نيوچه واته وه تا ژير چه ناگه و له نهرمه ي گوڼوه بز
نهرمه ي گوڼي.

هه ردوو دهسته کانت تا نه نيشکان بشو

راسته پيش چه په (سي جار)

سرت مه سح كه يهك جار

ههردوو گویت مه سح كه جار يك

ههردوو پێیه کانت تا گۆزینگان بشۆ

راسته پێش چهپه (سێ جار)

ئینجا دواى تهواو بوونی دهست نوێژ سوننه ته بلیی :

((أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَجْعَلْنِي مِنَ
الْمُتَطَهِّرِينَ))

نویژ فیربوون

به دن نیهت بینه و بلی

((نیتمه دوو رکات نویژی بهیانی دهکهم))

نینجا به زمان

((اللَّهُ أَكْبَرُ))

بکه

دهسته کانت تا

نهرمه ی گوئییه کانت

به رزکه وود.

نینجا دهستی راست له سهر دهستی چهپت دانئ له ژیر سینگت

سوردهتی

فاتیحه و

سوردهتیکی تر

بخوینه.

سوردهتی

فاتیحه

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۱)

الْحَمْدُ لِلَّهِ

رَبِّ الْعَالَمِينَ (۲)

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(۳) مَا لَكَ يَوْمَ

الدِّينِ (۴) إِلَٰهَ

نَعْبُدُ وَإِلَٰهَكَ

نَسْتَغِيثُ (۵) اهْدِنَا

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (۶) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (۷) آمين.

((الفاتحة: ۱ - ۷))

واته خۆم پهنا ده گرم به خودا له شهیتانی به نه فره تکرار.

بهناوی خوای به خشندهی میهره بان (۱) هه موو سوپاس و ستایش بو

خوای پهرووردگاری جیهانیان (۲) به خشندهی میهره بان (۳) خاوهن روژی

سزا و پاداشت دانهوه (۴) خوابه تهنهها تو ده پهرستین، تهنه له تو داوای

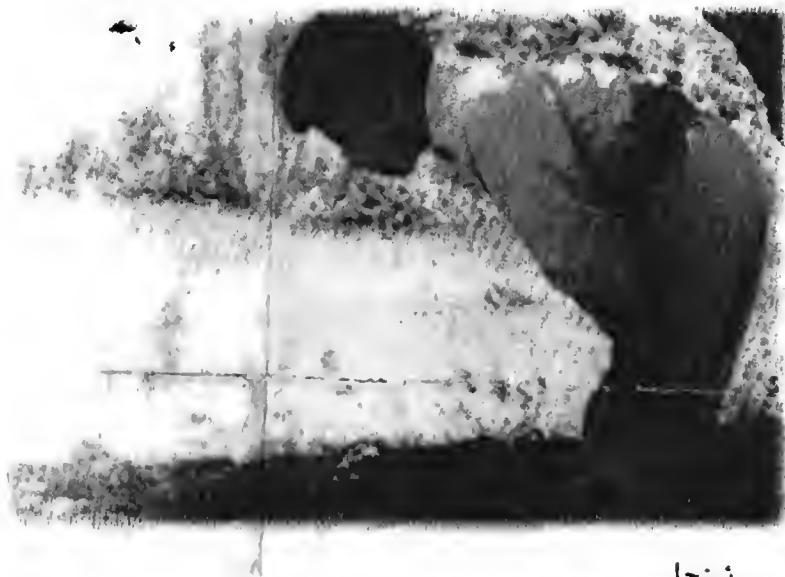
یارمه‌تی ده‌که‌مین (٦) پَښمونیمان بکه بو پَښگای پاست (٥) پَښگای نه‌وانی
 که چاکه‌ت له‌گه‌ل کردوون نه‌ک (پَښی) نه‌وانه‌ی خه‌شمی تو‌یان لی گیراوه،
 وه‌نه‌ک (پَښی) گومرایان (٧). خوايه دو‌عامان قه‌بول بکه (آمین)
 سورده‌ی الا‌خلاص

بسم الله الرحمن الرحيم:

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ).

واته: بلی نه‌وه، خوی تا‌ک و ته‌نیا‌یه (١) نه‌و خوايه‌ی بی نیاز و جی
 نیاز و نومیده (٢) که‌سی لی نه‌بووه و له‌که‌س نه‌بووه (٣) هه‌رگیز ه‌یچ
 که‌س هاوشیوه و هاوتای نییه (٤).

نینجا

((اَلله اَكْبَر)) بکمو برۆ بۆ رکوع و بلی:

((سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ))

سۆ جار

واته: پاك و بى گهردى و گهره بى بۆ پهروهردگارى مهزفه.

سوپاس و ستایش لایه قى تۆیه.

نینجا: هه‌لسان و ده‌لیین:

(سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَ رَبُّنَا وَلَكَ
الْحَمْدُ)

یه‌ك جار

واته: خودا ستایشی نه‌وکه‌سه‌ی بیست که ستایشی کردو سوپاس و

پێ‌ زانینی بۆ ده‌رپرپوه، په‌روه‌ردگارمان ستایش بۆ تۆیه.

نینجا:

((اللَّهُ أَكْبَرُ)) بکه و پرۆ بۆ سوجدە و بلی

((سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ))

سێ جار

واته پاکى و بێ گهردى و گهرهیی بۆ پهروهردگارى زۆر بهرزم،

سوپاس و ستایش لایهقی تۆیه.

بَلِّی ((اَللّٰهُ اَكْبَرُ)) و

دانشه و ده‌کریّت ته‌م دوعایه بکه‌ی

اَللّٰهُمَّ اَغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَارْزُقْنِيْ

واته: خواجه لی‌م خوش ببه و رهم پی‌ بکه و روزیم بده.

نینجا:

((الله اكبر)) بکه و جاریکی تر بچۆره سوجدە هەمان کرداری

سوجدە پێشوو دووبارە بکەرەوە

نینجا لە (کرنوش) هەلسەوێ سەر پێ بەمەش یە کەم تەواو دەکەیت

و هەلدەستیتەوێ بۆ ئەنجام دانی رکاتی دوو دەم. نینجا ((تحیات)) ی درێژ

بجوێنە.

التحيات لله والصلوات والطيبات
 السلام عليك ايها النبي ورحمة الله
 وبركاته السلام علينا وعلى عباد
 الله الصالحين أشهد أن لا إله إلا الله
 وأشهد أن محمدا عبده ورسوله
 اللهم صل على محمد وعلى آل
 محمد كما صليت على إبراهيم
 وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد
 اللهم يارك على محمد وعلى آل
 محمد كما يارك على إبراهيم
 وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد

واته: (مولك و مانهوه و گهورهیی) و (درودو پارانهوه و لالانهوه)

و ووشه‌ی پاک و چاک هه‌ر بۆ خودایه، سلاؤ ره‌حه‌مت و به‌ره‌که‌تی خوات
 له‌سه‌ر بی نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خودا محمد (ﷺ) سلاؤ له‌سه‌ر نیّمه‌ش و
 په‌رستراویک نییه به‌هه‌ق جگه له (الله) شایه‌تی ده‌ده‌م که محمد به‌نده و

نیردراوی خودایه، خواجه درودو ردهمت بریژه بهسر محمد و خانهواده و
 کهس و کاری محمد (ﷺ) ههروهك درودت پڑاندووه بهسر ابراهیم و
 کهس و کاری ابراهیم دا ، خواجه فەر و پیروزی بریژه بهسر محمد (ﷺ)
 و کهسو کاری محمد (ﷺ) دا، ههروهك فەر و پیروزی پڑاندووه بهسر
 ابراهیم و کهس و کاری ابراهیم دا بهراستی تو سوپاس کراوو خاودنی شکو
 و بهزه‌رییت.

بو ته‌حیاتی کورتیش تا (اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ) ده‌خوینی
 سوننه‌ته: له‌کاتی شه‌هادهت هی‌نان په‌نجی شایه‌دی ده‌ستی راستت
 به‌رزیکه‌یته‌وه تا کۆتایی (ته‌حیات)

نینجا:

به‌لای راست سه‌لام بد‌دره و بلی:

اَلسَّلَامُ عَلَیْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَکَاتُهُ

به لای چه پیش سه لام بده وه و بلی:

الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

نەو شتانەى دوست نوڭز ھەننەو شىننەو

واتە نەبن بە ھۆى بى دەست نوڭزى:

۱- شتىك بىتە دەرەو لە يەككىك لەو دوو كونانەى خوارەو كەم بى

يان زۆربى وشك بى يان تەرىپ يان وشك.

۲- نوستن

۳- بى ھۆش بوونە بە ھۆى نەخۆشى يان سەرخۆشى.

۴- گەشتنى پىستى پياو بە پىستى نافرەتى بىگانە كە بەبى

پەردەبىت، واتە پىستى ھەردووکیان رووت بى، ئەو نافرەتەى ماردىی لە

پياو كەبى ئىستا بىت يان لەمەو دوا وەك خوشكە ژن.

۵- بەركەوتنى بەرى دەستى مروڤ بە ئەندامى زاووزى (ھى خۆى بىت

يان ھەر كەسكى تر بچوك بى يان گەورە).

۶- بەركەوتنى دەستى مروڤ بە شوڭى دەرچوونى پاشەرۆ ھى خۆى

بىت يان ھەر كەسكى تر جا بچوك بى يان گەورە

ئەو شتانەي نويز بە تال ئەكەن

۱- قەسە کردنی بە قەستی یە ھەرچەن تەنھا دوو پیتیش بی وە بلی (

نا، با نە .. ھتد)

۲- جوجۆلی زۆر وەك سی شەقاو لە دوو یەك.

۳- بی دەست نويز بوون.

۴- پەیدا بوونی پیسیە لە جلەکانی یان لە ئەندامەکانی.

۵- دەرکەوتنی عەوردەتە جا ئەگەر زوو داپۆشیتەو ئەو نويزی بە

تال نابیت ئەگەرنا بە تال دەبیت تەنھا کاتی کە هیچ شتیک نەبیت
عەوردەتی پی داپۆشیت لەو کاتەدا دروستە نويزی خۆیان بکەن و دوو
بارەشی (گیژانەو) ی ناویت بیکەنەو.

۶- گۆزینی نیەتی ئەم نويزیە بۆ نويزیکی تر.

۷- روو لادانە لە ناستی قیبلە ئەگەر کەم بوو زوو گەرایەو رووی

کردهو قیبلە نويزەکە ی بە تال نابیت.

۸- خواردنە بە قەستی ئەگەرچی کەمیش بیت.

۹- خواردنەو یە بە قەستی با کەمیش بیت وەکو تاوانەو ی شتیک

شیرین لە ناو دەم ئینجا بیخوات.

۱۰- پیکەنین بە دەنگ.

۱۱- کافر بوون.

۱۲- نە کردنی روکنە یان واجبەك وە فەرزەك لە روکن و فەرزەکانی

نويز.

کورت کردنه وه و کۆکردنه وهی نویژ

(صلاة قصر و جمع)

کورت کردنه وهی نویژ بریتیه له وهی که ههر نویژی ک چوار رکات بوو کورت نه کریته وه بۆ دوو رکات.

کۆکردنه وهی نویژیش بریتیه له لهجی هینانی دوو فهرزی نویژ له کاتی کدا.

نونه: نویژی نیوه رۆ له گهل نویژی عهسر.

کورت کردنه وهی نویژ و کۆکردنه وهی له کاتی ک بهجی دههینری که کهسیک له سه فهدابی.

- نویژی بهیانی کورت و کۆ ناکریته وه.
- نویژی مهغریب کورت ناکریته وه بهلام کۆ ده کریته وه.

مه رجه گانی دهست نویژ

۱- پاك و خاوینی.

که بریتیه له پاك و خاوینی لهش و جل و بهرگ و شوینی نویژ کردنه که.

۲- داپۆشیننی عه ورهت:

دەبیّت پیاو لە ئەژنۆ (چۆك) ھەتا ناوکی داپۆشراوییت، بۆ ئافرەتانیشت
پێویستە ھەموو لەشی داپۆشراوییت، جگە لە دەم و چاوی لەگەل ھەردوو
لەپیی دەستی.

۳- کاتی ھاتنی نوێژ:

پێویستە کەسی نوێژکەر باوەر و زانیاری تەواوی ھەبیّت کە بە ئی
کاتی نوێژ ھاتوو، نوێژکردن لە کاتی پێش بانگران بەتالە و دروست نی یە.

تەییە موم

تەییە موم: بریتیە لە ئاسانکردن یان ھەربەجی ھینانی بنەمای
دووەمی ئاینی پیرۆزی ئیسلام، کە بریتیە لە نوێژ.

تەییە موم بریتیە لە بەکارھینانی تۆزی گلیکی پاك لە بری ئاو بۆ
دەست نوێژگرتن، بەم شێوەیە کە مڕۆف دەست بدات بە تۆزیکی پاك و
بیدات بە دەم و چاوی و ھەردوو قۆلی ھەتا ئانیشتکی.

تەییە موم لە بەر چەند ھۆیک ئەکریت.

۱- نەبوونی ئاو.

۲- لە کاتی نەخۆشی و برین.

۳- ئاو ھەییە بەلام ترسی ئەو ھەییە کە دوژمن یان ھەر ھۆیک کە

زیانیك لە مال و منداڵ یان خۆت بدات.

۴- ئاۋ ھەيە بەلام ترسى گيان لە دەست دانى مروڤ ھەيە بە ھۆى
كەمى ئاۋدكە.

۵- ئاۋىكى زۆر گەرم يان ئاۋىكى زۆر سارد.

تەيە مەمۇم بەۋىستانە بەتال دەبىتەۋە.

۱- بەھەرشتىك كە دەست نوپى پى بەتال نەبىتەۋە، تەيە مەمۇمىشى
پى بەتال نەبىتەۋە.

۲- كاتىك لەناكاۋ ئاۋ دەست نەكەۋىت سەرقالى تەيە مەمۇمىن.

۳- لاچوونى ساردى ئاۋ يان گەرمى ئاۋ يان چاك بوۋنەۋەدى بىرىن.

کۆتایی و سوپاس نامه

له گهلا سوپاس و ریزی تایبعت بو ستافی چاپخانهی شهاب، ههروهه
هاورپی زور خوشهویست و بهرئیم کاک (محمد مهلا محسن عبدالله) و
(ماموستا مهلا صابر حسین رسول) که زور یارمه تیدم و هاورپی بوون له
به کۆتایی گهیااندنی ئهم بهرهمه، هیوادارم خودای گهوره ئهجر و پاداشتی
نه براویمان پێبهخشیت و بۆیان بیهتی خیر و بهرهمهت و تۆنشوو دنیاو
قیامت.

وَاٰخِرُ دَعْوَانَا اِنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ

سه رچاوه کان

۱. پښمبیره کت محمد (ﷺ) بناسه، ژبانی گموره پیاوونی نیسلام، له
نیشنریت.
۲. باوړ (عمقیده)، پرتوکی (نیمان) ماموستا حوسین قادر
پینجونی.
۳. نادای ژبان، پرتوکی (بهمشتی ژبان) دکتور جمواد موصلمغوی.
۴. فرموده پروژه کانی پښمبیر (ﷺ).
۵. پرتوکی (همزار کول له باخچمی فرموده) حمویز حاجی عمل.
۶. پرتوکی (دوزخ)، ماموستا مولا فانیق شاره زووری.

ئەم ناملىكە يە يېكھاتووہ لہ:

* يېغەمبەرەكەت بناسە، (ژياننامەى يېغەمبەر).

* باوہر (عەقىدە)

* ئادابى ژيان.

* فەرمودە.

* نويز فېربوون.